

naar der er Tale om Tilfud til Kommunerne, skal Kjøbenhavn selvfølgelig have sit med, hvad jeg ogsaa stemte for i Fjor, og hvad jeg er villig til at forlægge til enhver Tid. Men her er der den Forskel, man ikke maa være blind for, at her er der Tale om Tilfud til Lærere og Lærerinder og ikke til Kommunerne. Og medens Landkommunerne skulle svare, hvad de efter Lovgivningene ere forpligtede til at svare til Rønningerne lige til den sidste Dre, er man ikke saa sikker paa det her i Kjøbenhavn, fordi her har Lovgivningen ikke fastsat Rønningerne. Det er muligt — og det tvivler jeg ikke om, naar den ærede Ordfører for Forslaget siger det — at Administrationen har saa stærkt Haand i Hante med Kjøbenhavns Borgerrepræsentation og Magistrat, at de ikke saa godt kunne nedsette disse Rønninger, men ganske sikker derpaa er man dog ikke, da Lovgivningen ikke har fastsat de Rønninger, som her ere fastsatte. Det er ogsaa den Grund, man fra Folketingets Side har haft til de stadig stigende Rønningstillæg, og det er ogsaa den Betragtning, jeg holder mig til, naar jeg i Aar ikke har kunnet tiltræde den ærede Forslagsstillers Forslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Det fremgik vistnok allerede af mine tidligere Udtalelser, at jeg fra Administrationens Standpunkt maa se forfællig paa Spørgsmaalet om Nødvendigheden af at gaa til en Rentenedsættelse, efterdem det drejer sig om Anbringelse af Midler til Beløb af flere hundrede Tusinde Kroner, saaledes som enkelte Prioriteter under Sorø Akademi og Kommunitetet kunne andrage, og saa Anbringelse af ledige Penge til Beløb af 1—2,000 Kr. Derfor maa jeg stille mig forfælligt over for Spørgsmaalet om en Rentenedsættelse for de to Institutioner, Sorø Akademi og Kommunitetet, og for det lærde Skolevæsen. Det tror jeg ikke man kan tvistes om, at der kan være en Forskel i saa Henseende. Jeg vil derhos særlig gøre opmærksom paa, at det Forslag, jeg har stillet om Rentenedsættelse, dog ogsaa gaar ud paa, at jeg forbeholder mig en vis Frihed med denne Rentenedsættelse, saa at det ikke sker over en Bank for alle Prioriteter. Jeg har udtrykkeligt udtalt i mit Forslag, at det kun gaar ud paa, at jeg ønsker at faa Afgang til at nedsette næsten samtlige allerede givne Udlaan. Jeg ønsker altsaa her at forbeholde mig Ret til at vrage mellem de forfællige Prioriteter. Derfor maatte jeg jo ogsaa under alle Omstændigheder for det lærde Skolevæsens Vedkommende være stillet saa-

ledes, at jeg forbeholdt mig Afgørelse af, hvorvidt den enkelte Prioritet egnede sig til at nedsettes eller ikke. Hvis saa vedkommende Debitor opfagde Prioriteten, maatte det blive hans Sag, og det maatte blive Administrationens Sag at anbringe de ledige Penge paa den Maade, man ansaa for fordelagtigt for vedkommende Institut. Jeg kan saaledes vedblivende ikke tiltræde det foreliggende Forslag, og jeg skal over for det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) udtale, at jeg mener heller ikke, at der er nogen som helst Konsekvens for Udvalget til at stille det, fordi man tiltræder det af Ministeren stillede Forslag om en Rentenedsættelse, som Administrationen efter sit Rendskab til de enkelte Prioriteter finder hensigtsmæssigt.

Ordføreren (S. C. Christensen):

Saa, det kan jo være rigtigt nok, at Administrationen maa have nogen Frihed med Hensyn til Behandlingen af disse Spørgsmaal, og Udvalget har ikke været blindt for den Pasjus i Begrundelsen fra Administrationens Side, at man ønskede at nedsette Renten paa næsten samtlige Prioriteter. Vi ere gaaede ud fra, at der kunde være enkelte Skyldnere, der ere saaledes stillede, at Administrationen helst ønskede Pengene opfagte og indbetalte, og det kan man jo heller ikke have noget imod, da det kan være i Statskassens Løb og i samtlige Parters Interessers, fordi saadanne Skyldnere som Regel slet ikke staa til at hjælpe, naar de sidde helt daarlig i det. Og Sagen havde været en noget anden, hvis den højtærede Minister havde sagt: ja, et lignende Forbehold maa ogsaa finde Sted for det lærde Skolevæsens Vedkommende, før jeg kan gaa med dertil. Saa kunde man have forhandlet om det. Men naar den højtærede Minister aldeles ikke vil tage imod det Forslag, som her er stillet, fordi han betragter Forholdene under det lærde Skolevæsen som ganske andre end under Sorø Akademi og Kommunitetet, saa forstaar jeg egentlig slet ikke hele den Bevisførelse. Fordi der kan være enkelte Prioriteter under Sorø Akademi, der kunne have en Størrelse af flere hundrede tusinde Kroner, modbeviser dette jo ikke, at der ogsaa tillige er en hel Del smaa Prioriteter under Sorø Akademi; det synes jeg slet ikke kommer Spørgsmaalet ved. Men vi kunne jo tage Forhandlingen op derom; det er ikke vor Mening at binde Administrationen paa Hænder og Fødder, saa at den ikke skulde kunne foretrække at lade en enkelt Skyldner indbetale sin Gæld.